

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség:

Főtér 27. szám, hova a lap szellemi és anyagi illető közlemények küldendők.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Kéziratok nem adnak vissza.

Előfizetési díj:

Éves díj 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt
Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

Schwarz Sándor könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Nyilttér petit sora 30 kr.

Rug-kapálódzás

T. laptársunk, a „Cs. Közlöny“ mult 38. számában egy rövidke újdonságban legis legújabbán megénk kiváló és erélyes tanfelügyelőjét Dr. Tergina Gyulát volt szíves felvenni ama kitüntettek közzé, kik száműzvék a kegyeket és hervadatlan babérokat osztogató műhelyéből a halhatatlanságnak, nevezetesen a „Csongrádi Közlöny“ érdemes hasábjain, most már ime neki sines hely.

Tehát derék tanfelügyelőnk eljutott ama tisztos kegyvesztettek társaságába, ahová külön-külön alkalmak szerint hol a váci püspök, hol a méltósága, majd a főispánok, megyei vezérferfiak s más e nemű szerepet vesztett és kompromitált egyének jutottak már a mindenható világlap, a „Csongrádi Közlöny“ szerint és értelmében.

Nyugodjék meg sorsával; ennek a nymbustalan dicsőségnek mindenestre ára van; igazság, erély és önállóság!

És ilyen áron bátran, sőt dicsőséggel viselheti a kegyvesztettség nehéz napjait, a többi hasonló sorsra juttatott közéleti férfakkal, kik hál Istennek még ma is elég vakmerőek tényszerűeknek lenni.

Olyan forma ez a jelenet, mint mikor a gondos gazdasszony nyakon csipi a „jogtalanul“ nyalakodó macskát a tejfeles bögrék között és a ezirnos kétségbe esett rugkapálódzás között rémitő nyarvogása árán menekszik meg a további „igazság“ szolgáltatástól.

Hát biz az úgy van hogy; siczez! Mert térjünk a dolgok lényegére és ha arra térünk nem a kir. tanfelügyelő úr lépett át és akart a t. iskolaszék nyakába hatáskörébe nem eső dolgokat erőszakolni, hanem a t. iskolaszék szolgált reá már régebben arra, hogy egyik alelnökeként jogtalanul erőszakoskodó kezére — koppantsanak!

És a kir. tanfelügyelő nagyon bölcsen és igazságosan, sőt jogaihoz híven és kötelelességszerűen járt el midőn novb. 27. 28. és 29-én grand vizitációt tartott.

Hisz nyiltan tudott dolog, hogy a t. iskolaszék tulajdonképen nem is egy önállóan intézkedő, gondolkodó szellemű, autonom hatóság, hanem egy tanügyi bassaság, melynek akaratára, feje és tevékenysége egyben

összpontosul az elnök-bassában és az albasák is csak — gibiczek, kiknek fő s-sa: „Maul haltens — und“ éljent „schrein!“

Avagy nem úgy van-e? A törvény világos rendelkezése szerint a tanügyhöz értő és az iránt érdeklődő férfiakból kellene összeállítva lenni párt színezet nélkül, tesék utána nézni, hogy 22 ezer lakójú város és társadalmunk a szerint van e képviselve (kevés kivétellel!) és párt színezet nélkül.

Igen is nem járja, hogy tanügyi autonom hatóság uralomra jutott ellenzéki politikai párt színezettel birjon tagjai egyéneivel; nem járja, hogy üléseiben más politikai hitet való tanítók az iskolaszék egyes tagjaitól „kompania“ „métel“ „czi-mén apostrofáltassanak; nem járja, hogy ha az iskolaszék, átir tegyük 200—300 frt ára surolási és tisztogatási még szükséges kiadások kiutalásáért és a város anyagi kiadása-ért ellenőrzés és felelősséggel terhelt főjegyző kéri annak tételes kimutatását, hogy annak tárgyalásakor a t. iskolaszék egyik-másik tagja „szentelenségnek“ titulálja ezen „köteletes“ eljárását egy közhivatalnoknak és a város birája legyen kénytelen tiltakozni hivatalnok társa ilyen megtámadtatásáért, mert véletlenül ott alelnök,

És nem járja, hogy egy autonom tanügyi hatóság legfőbb és kitarító munkája legyen ok és alapnélküli feljelentgetése a tanügy álokával, személyi, társadalmi és politikai viszálykodások és egyéni célok és törekvések tulajdonképeni elérése végett.

És nem joga, csak erőszakoskodása a t. autonom hatóságnak az, hogy felsőbb hatósági határozatokat és rendeleteket gunyus megjegyzések között végre ne hajtson és minden kitelhető módon kikerülve annak a végsőig ellen szegüljön, hogy a kir. tanfelügyelő intézkedéseit amint többször tette számba ne vegye.

És nem joga, csak erőszakoskodás az is, hogy a tanítói karra ukázokat bocsásson ki, törvényes számon felül órákra kötelezze, mert végre is a tanügy emberei nem a tettes. iskolaszék, mely tulajdonképen anyagi dolgok adminisztráló intézménye és a szellemi illetőleg is csak ellenőrzés és tudomásul vevő, mert hisz az eredmény és munka

positiv sikerének nem a felügyelőt illeti az elismerés, hanem igenis a munkást — a tanítót! És 22 ezer lakó között iskolaszék mindennap kapható, de 36 tanító nem.

Az iskolaszék pedig ugylátszik jól tudva jogait mindenáron és minden körülmények között szívesen félre magyarázza és valóban ismételt és ismételt vissza szegésével bőven reá szolgált ama jóakarató és jogos magyarázatokra a mikben a kir. tanfelügyelő úr részesíté.

Hogy pedig mindaz nem tetszik, nagyon bölcsen értjük, hiszen a mi t. ellenzéktünknek semmi sem tetszik ami jogos és igazságos; az jellemző közös vonása minden bassaságnak és despotismusnak.

És ha a kir. tanfelügyelő úr a látott és tapasztalt dolgoknak kénytelen hitelt adni, az viszont a közvetlenség természetes következménye hogy nem hajlandó a t. iskolaszék vak eszköze lenni az csak erélye dicsőségére valik, mert hát csak nem fogja azt kívánni, hogy egy az ősz közönséget általánosan úgy alakítsa valamint anyagi szempontból képviselő autonom hatóság saját becses „egyéni“ nézeteit, elveit és czélzatait a képviselőlet folyó jogának tekintse.

Értjük mi azt, hogy t. laptársunk és szerkesztője az alelnök úr haragszik, hogy a tanfelügyelő nem egyedül „szoros“ körben szerzett ittléteben információt, hanem meghallgatott mindenkit, „mivelhogy a tanügy közös kincs“; sőt vakmerően derék jellemű zsidó papunk (a bocher!) nyilt és szemtől szembe tett leleplezéseit és szívesen meghallgatá.

Értjük mi azt, hogy laptársunk dühös azért, hogy a tanügy tulajdonképeni egyéneit és nem adminisztráció de positiv tényezőit, a tanítókat és meghallgatá jogos panaszai és kérelmeik, elő adásában és lón világosság és kevesebb — a hitel! Igaz, hogy mindez a despotismus terhére és az úgy javára megy.

És kitehet arról, hogy a vallo-másra birt tanítók voltak bátrak de-gegetések és elfelejtett, fiókban felejtett (!) panaszos felebbezésről le-rintani a leplett, azt a bizonyos hit-tanításért megállapított díjazás ügyét.

Vakmerő állításnak kell tehát tartanunk azt, hogy a kir. tanfelügyelő „neki uszította“ a tanító testületet; nem is reffektálva a t. laptárs száia ize szerinti kifejezésre arra

ok nem volt mert hisz a tanítóikar önként állt elő és nyíltan a kir. tanfelügyelő úr csak kötelességet teljesített mikor meghallgatta és annak értelmében intézkedni és a jövő irányát kitűzni elhatározta.

Hát csak nyugodjék meg sorsában melyhöz erélye, igazsága és önállósága révén jutott, ama társaságba, hol a váci püspök, főispánok, megyei vezérferfiak és a térlet-fejet hajtani nem akaró kisebb és nagyobb rendű összes pákuliczok már réges-régen jutottak.

Mi szívesen látjuk tanügyi bölcsességét és erélyét egyaránt és ne sajnálja a t. „Csongrádi Közlöny“ által osztogatott babért, az elől futni szoktak!

És ne is fájjon a feje bőszeragjától, csak előre, az igazság a legjobb közvélemény és nem a „Csongrádi Közlöny“.

Az pedig az ő pártján van és mi csak elismeréssel vagyunk erélyének.

Mindég hazudik. T. laptársunk a „Csongrádi Közlöny“ midőn kifogy az érvelésből, midőn nem úgy üt ki valami, mint azt ohajtaná, előveszi megszokott mesteréjét — a hazudozást.

Mi, készséggel előismerjük, hogy mód nélkül rosszul esik t. kollégáknak azon körülmény, hogy a t. Hock párti községi képviselőtestületnek és előjárásának nem sikerült elítélni felelős szerkesztőnk, azért mivel az megmerte nyilvánosan szelölöztetni a Hockpárt sáfarkodásait, sőt a helyett, hogy őt itélték volna el, a t. községi képviselőtestületre és előjárásra borították a vizés lepedőt. Amennyiben a szegedi esküdtszék igazat adott felelős szerkesztőnknek akkor, midőn azt állította, hogy a most uralmón lévő párt a szegényebb néposztályt megnyuzza.

De azon állítását is helyben hagyta felelős szerkesztőnknek, hogy a mostani közgyűlés nem az adófizető közönség érdekét hanem a saját önző érdeküket tolják előtérbe.

Most, midőn Szeged város intelligens esküdtszéke, felelős szerkesztőnknek fényes elégtételt szolgáltatott azon meghurcoltatásokért, melyben őt az igaz szokimondása miatt, a Hockpárti képviselőtestület részesítette, azt a fényes elégtételt hazugsággal akarja t. laptársunk a „Csongrádi Közlöny“ behomályosítani.

De, mivel a tényeket eltagadni, még sem merészi, elő szedi régi fegyverét a hazudozást. Azt állítja, hogy felelős szerkesztőnk azért mentette fel a szegedi esküdtszék, mert felelős szerkesztőnk azt hazudta a tárgyaláson, hogy Eszes Mátyas polgártársunknak a községi képviselőtestület és előjárás ingyen adott házhelyet.

Hát vegye tudomásul, ha éppen nem tudná a t. laptársunk, hogy felelős szerkesztőnk azt állította és azt bizonyította be a szegedi sajtóbírósa előtt, hogy községi képviselőtestületünk és előjárásunk, a fútcza végén 3172 □ öl területet szavazott meg □ ölenként 20, az az huszkrajczárjával Eszes Mátyas ur részére gőzmalom teleknek. Ezzel szemben Herkének a mennyiben ez Szivák párti volt 1 frt 60 krajczárjával csak nagy nehezen adta át.

Még azt sem hozta fel a tárgyaláson felelős szerkesztőnk, a mi pedig előnyére szolgált volna, hogy Eszes ur ingyen kérte ugyan azt a teleket a községtől. Hogy 20 krt adott érte, azt Sohlya Gyula jegyző urnak lehet köszönni, a ki Szóke Pál ur Eszes ur veje előtt kijelentette, hogy csak az esetben hajlandó javaslatot tenni, ha Eszes urék 20 krt ígérnek a területért □ ölenként. Mibe azután a vevők utólagosan beleegyeztek.

Mi ugyan azt se irigyeltük volna, ha Eszes ur egészen ingyen, potyára kapta volna meg a területet. Sőt azt talán soha meg sem szelölöztettük volna. De utóvégre is, midőn a Hockpárt vezérferfiainak forszírozására, ellentünk a képviselőtestülettel sajtóper indítottak, azért, mert az igazat nyíltan hirdetni mertük — kénytelenek voltunk mind azon visszaéléseket leleplezni az esküdtszék előtt, miről tudomással birtunk.

A t. „Hockpárt“ piszkálta fel a pocsolját, hát most tessék annak a büzet is élvezettel szagolni.

T. laptársunkat a „Csongrádi Közlöny“ pedig egész tisztelettel felkérjük, hogy hagyjon már fel egyszer a hazudozásokkal. Hiszen ősméri azt a közmondást: „Könynyebb egy hazug embert utól érni, mint egy sánta kutyát“.

Meg nem szolgált bizalom.

A „Csongrádi Közlöny“ mult vasárnap szama egész sorozatát közli ama hiányoknak, melyeket szerkesztője Főispán ur ő Méltósága valóban kitüntető bizalmából főispán ur által a főszolgabírói hivatalnál megejtett vizsgálat alkalmával észlelhetett.

Minden rokon s ellenszenv nélkül a vizsgálat kétségtelen eredménye a következőkben lehet röviden összefoglalható: „hiányok, apróbb szabálytalanságok, s irodai hátralékok.“

Ezen a „Csongrádi Közlöny“ által hetek óta oly követelődő sürgetett vizsgálat szülte eredmény nem felelt meg a t. laptárs várakozásának, mert hát nem igazoltatott az égbekiáltó corruptió, sikkasztás, büns visszavétel, önkénykedés, emberkinzás stb. vádja s daczára a „Csongrádi Közlöny“ cikkében meg meg csillámó szellemes szölamoknak, a vizsgálat sovány eredménye megfelel azon közmondásnak, hogy „a hegy egeret szült“.

Nem hihetjük tehát, hogy a „Csongrádi Közlöny“ helyes úton járt, nem pedig azért mert állandóan a tények elferlitése volt jellemvonása, s ha mindazon általa észlelt szabálytalanságok való lennének is melyről a vizsgálat eredményeként beszámol, akkor is megmagyarázhatatlan előtünk, hogy miben nyert hát igazolást azon nagy j a v e s z é k l e s, a melyel nevezett lap Csongrádon a közigazgatási hivatalok vizsgálatát égető szükségnek jelezte, s a melylyel a közvéleményt megmagyarázni elég bátor volt, s a felettes hatóságokat a maga izlése szerint hangolni akarta.

Mert ismételjük, ha szórol-szóra igazak volnának is melyeket a „Csongrádi Közlöny“ a vizsgálat lefolyásáról s eredményéről közöl; a figyelmes szemlélő egy tekintetre észre veszi, hogy mind az a hiba, melyet a vizsgálat tényleg constatált a községnél jóformán sem mire, a főszolgabírói hivatalban csupán irodai hátralékok és hiányosságokra redukálódik.

Hogy ily hiányosságok vannak, azt mi is tudtuk, de hogy ezek éppen a főszolgabíró hibáinak tudhatók be, azt a fel fogást egyáltalában nem oszthatjuk, mert köztudomásu, hogy mióta Réti Ferencz viszi a főszolgabírói teendőket, a hivatali személyzet létszáma sohasem volt kiegészítve. Betöltetlen volt ugyanis állandóan a közigazgatási gyakornoki állás, és a f. év második felében dijnok sem lévén, a főszolgabíró segéd személyzete csupán Blázsik szolgabíróból és Borbás Mihály irnokból állott.

Hogy ily aránylag csekély személyzettel nem lehet emberfeletti munkát végezteni, és hogy a főszolgabíró személyes munkaköréhez nem tartozhatik az irodai munkák végzése, s a főszolgabíró sok oldallán administralionalis és fogalmazói teendőkkel elfoglaltatás mellett, naplókat, nyilvántartásokat, iktatókat, mutatókat vezetni képtelen ezt a „Csongrádi Közlöny“ kívül mindenki természetesen találja.

Vegyük p. o. a kir. Járásbírósa ad ministrtrionalis teendőit. Valjon ott a járás-

bíró vezet-e az iktató, mutató könyvet a napló és a nyilvántartásokat? s daczára, hogy a kir. Jbíróság segéd és kezelő személyzete képzett s szakavatott egyből áll, nem megtörténhetné-e, hogy a sok oldalú teendők valamelyik ágában mulasztás lehetne constatálható?

Részünkről bár a nagy zajjai közzétett hiányokat oly jelentéktelen irodai hiányoknak tartjuk, hogy ezekkel tovább is foglalkozzunk felesleges, mind a mellett nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül azon jellemezhetetlen indiscretiót, a melyet t. laptársunk az esetet tárgyalja.

Hogy a vizsgálat Főispán ur ő Méltósága a „Csongrádi Közlöny“ szerkesztőjét mint a közigazgatásbizottság tagját meghívta bármennyire szokatlannak tünik is fel csak helyeselni tudjuk mert szerény nézetünk szerint e meghívásnak egyéb célja nem lehetett mint az, hogy eleje vétessék a minduntalan hangoztatott gyanúsításoknak, és képtelen rágalmaszásoknak.

Haaem, hogy azután Hegyi Antal a vizsgálat folyama alatt történt beszélgetésekből folyólag a főispán ur szájába oly szavakat adjon melyek egyáltalán nem mondattak, s a melyek a hivatal tekintélyének kisebbitésére szolgálnának s éppen azért Főispán ur által nem is használtattak, a tisztelendő szerkesztő urat jellemző leg visszaélésnek tartjuk ama megítéltő bizalommal melyel őt Főispánunk kitüntetmi szíves volt.

A helyzet tisztázása, de a valódi tényállás megállapítása s kiderítése szempontjából nem zárkozhatunk el az összehasonlítás elől azon időszakot illetőleg midőn a „Csongrádi Közlöny“ hűz oly közel álló egyen töltötte be a főszolgabírói állást, s ha azután a jogos bírálat kétségtelen és jellemző eredményeket fog megállapítani, reméljük, hogy a t. laptárs s hozzátartozói is be fogják látni azt a különbséget mely a tisztességes közigazgatás, s a hajdanában az intrigák nagy mesterének idejében undorodásig elfajult corruptio között megvonható lehet.

Hogy ezen állításunk való, éppen a t. laptársra s illetőleg szerkesztőjére hivatkozunk, ki is saját független elhatározásából folyólag csatlakozott azon párthoz, mely a fentebb hivatkozott uralom megszüntetését tűzte ki céljául, azon jellemző indokból is, hogy a községi pénzügyi viszonyok rendezetlensége, a több mint 100 hátralékos számadás, a soha nem fogantatott pénztárvizsgálat követették mind ezen bajok kuftejének eltávolítását. A viszonyok változtak, ma már Hegyi Antal is azon hajóban evez a mely a fent hivatkozott corruptio éppen nem biztos kikötőjébe készül.

A réti legeltetésről.

Törvényesen járt-e el a járási főszolgabírósa a réti legeltetés megszüntetése tekintetben?

Erre feleljen maga a törvény. — Az 1894: VII. t. cz. 2. §. rendel, hogy mindaz, mi az állat egészség fenntartása, megvédésére, javítására stb. szolgál, hatósági felügyelet és intézkedés tárgyát képezi. — 3. §-a A hatóság t. i. a szolgabírósa, a felügyeletet panasz bevéása nélkül is időnként szemlék és vizsgálatok által gyakorolja.

47. § Mielőtt a szarvas marha és ló, juh és kecske telelő helyéről közös legelőre hajtának, a község által kellőleg számba veendő és egészségi állapota megvizsgálandó.

A község által számba nem vett marhát a közös legelőre kihajtani tilos.

154. §. Kihágást követ el és 100 frtig terjedő pénzbüntetéssel büntet-

tendő, ki a 17. §. ellenére marhát legelőre hajt.

Az új mezőgazdasági és mezőrendésről szóló 1894. XII. t. cz. 18. §. rendel:

Legeltetés csak kellő felügyelet mellett szabad.

A 23. §. rendel 2-ik pontjában, hogy oly esetben, midőn legeltetésre jogosult később t. i. a márczius havi állategészségi vizsgálat után, — szándékozik a legelőre marhát kihajtani, azt az előjárásnak bejelenteni, az állatot 48 óráig saját külön területén tartani köteles, és az állat közlegelőre csak akkor bocsátható ki ha egészségesnek találtatott,

A fenti két törvény szigorú rendelkezése szerint a járási főszolgabírósnak hivatalos kötelessége állat egészségügyi szempontból a csoportos állat legeltetést tiltani, ha az állatok a fenti 2. törvényben megrendelt és járvány nem léteben is megteendő egészségügyi vizsgálat alól elvonva lettek és ha kellő felügyelet nélkül és közös felelős pásztor nélkül barangolnak a közös réti területen

A tilos legeltetés tolytán a járási szolgabíróságnak joga lett volna a jogtalan legeltetőket hivatalból 100 forintig menő bírsággal is büntetni.

Ily körülmények közt miután a törvény ellenesen történt legeltetés betiltására a járási szolgabíróság 2. db. törvény által is kötelezve van; akkor érhetné gáncs és szemrehányás azt, ha elmulasztotta volna a ráparancsolt törvényi intézkedéseket.

Külömben ezektől el tekintve, bizonyára a járási főszolgabíró a tulajdon megvédése és a 100-akra menő marha legeltetéssel okvetlen okozott kártételek iránti számtalan jogos panasza is findithatt az erélyes hivatalos fellépésre! És valóban ideje is volt már egyszer, hogy vége szakítsák a réti bitangolásának, mely eddig is nem legelő, hanem kaszáló volt mindig; most pedig az ármentesítés folytán, minden réti birtokosnak eltagadhatlan előnyére és szabad tulajdona megvédésére szolgál azon idővös rendelkezés, hogy a 100 ra menő marha járás a mely már művelés alá kerülő nagyréten betiltatott; mert külömben a réti talaj felszántása és megmunkálása 2. szerez munkát igényelt volna.

Kérdezek csak meg a legeltető gazdákat, a réti birtokosok $\frac{9}{10}$ -ed részét, vajon ezek nem helyeslik-e a szolgabírósági tiltó rendelkezést? de igen; uton utfélen minden réti birtokos azt feleli, hogy régen kellett volna már a jogtalan legeltetést megszüntetni!

Épen ezért a „Csongrádi Közlöny“ Nov. 25-ik számában a főszolgabíróság ellen ezen kérdésben hirdett napi újdonság közlése még egyrészt óriási törvénytudatlanságot, másrészt a szokásos és utánozhatlan roszhiszemlést igazolja és így minden higgyadtan gondolkodó olvasót csak is szánakozó mosolygásra indított.

ÚJDONSÁGOK.

— Fekete János meghalt. Szomorú hírt hozott a f. hó 4-én Bécsből a táviró: Fekete János földink Dr. Holub Emil híres afrikai utazónak barátja és jobb keze meghalt. Meghalt tavol szülőföldétől, rokonaitól de tisztelőitől és barátaitól körülveve. Az egyszerű polgárcsaládból származott férfiút, ki retenthetlen bátorsággal küzdött a tudomány szolgálatában Afrika tropikus égajla alatt, halála után megsiratta a Császárváros egész intelligens közönsége.

Fekete János egyszerű polgár családból származott. 1882-ik évben Klosterneuburgban szolgált a műszaki ezrednél. Midőn Dr. Holub Emil elhatározta, hogy kikutatja Afrikában a Limpopó és Zambezi folyók környékét, a közös hadügyminiszter beleegyezésével felszólított néhány műszaki ezredbeli katonát, hogy nem lennének-e hajlandók őt veszélyes és fáradságos útjában elkísérni. A többek között Fekete János földink is ajánkozott. Holubnak azonnal feltűnt a herkulstermetű de mind a mellett ügyes és értelmes ifju, és így első sorban is őt választotta ki.

1883-ban a Fokvárosba utaztak, hol az utazáshoz szükséges eszközöket és holmiakat beszerették. Már a beszerzésnél azt tapasztalta Holub, hogy Fekete János nélkülözhetetlen tagja az expedíciónak. Négy évet töltöttek Afrika ösmeretlen vidékein, küzdve a szomszussággal, éhséggel, harczolva a vad, emberevő négekkel. A borzasztó és fáradságos utazás alatt az egész expedíció jobb keze Fekete János, őrző angyala pedig Holub neje, Holub Róza voltak.

Fekete János nem ösmert fáradságot, a retentő hőség dacára sohasem firkadt el, vakmerően, félelmet nem ismerve hatolt előre. Mint kitűnő vadász, sokszor ellátta az expedíció tagjait vadhússal akkor, midőn azok az éhségtől kimerülve, már-már az éhalállal küzdöttek.

Az expedíció a Fokvárostól, a Masakulumbék országaig hatolt, onnan 1887 ben visszatértek. El lehet képzelni, hogy milyen lelkes tüntetéssel fogadták az életben maradt expedíció tagjait Bécsbe, hova megérkeztek.

De a herkulstermetű férfiút, Fekete Jánost mégis megtörték az ut fáradalmai és a nélkülözések. Halálos betegség csirait hozta magával. Midőn megérkezésük után egy évvel haza jött, ővét meglátogatni, már akkor látszott rajta, hogy meg van törve testben és lélekben. Akkoriban azzal vigasztaltuk magunkat, hogy ha az ut fáradalmaik kipihen, jobban lesz. Reményünkben család köztünk. Fekete János, ki folyton Holub mellett maradt, ki mind addig, még súlyos betegsége a kórágóba nem döntötte, Holubnak jobb keze volt, Afrika belsejéből hozott állatok és madarak tömésével és praeparálásával foglalkozott. A nyár folyamán ismét haza jött, hogy még egyszer elbucsuhaszon rokonaitól és barátaitól. Akkor már tudtuk, hogy Fekete János a halál fia.

A f. hó 4-én végre a halál megszabadította hosszas szenvedéseitől, A 35 éves, egykor erős ifjunak halála Bécsben nagy részvétet keltett. Tisztelői koszorúkkal halmozták el ravatalát, úgy, hogy valóságos virágtengerben feküdt a ravatalon. Könnyes szemmel, fájdalomtól lesújtva álták körül tetemít életben maradt társai, Leeb, Haluska és az expedíció vezére Dr. Holub Emil, valamint az expedíció őrző angyala Holub Róza asszony.

A temetésre oda érkezett szerető fivére is, Fekete Balázs, kinek könnyeit csókjaikkal törölték le a jó Bécsiek.

Holub Emil Dr. jobb kezét, barátai hű bajtársukat, Fekete Balázs szerető fivérét, a tudomány szerény de munkás bajnokát és városunk jeles fiát, büszkeségét veszítette az elhunytban.

Áldás és béke hamvaira!

— A mungók öröm-ünnep. A f. hó 7-én aki a község házában megjelent, szokatlan izgés-mozgásnak volt tanuja. A mungók ragyogó ábrázattal mosolyogva dörzsölték markáikat, összedugva örrukat sugtak-bugtak. Még lüvött Daru Miska is szokatlanul csára hányta nyakát oly anyira, hogy bajusza bal vállát horzsolta. Ábrázata pedig annyira fénylett, mint egy kifényesített ólom gomb. Puk-

hal örömtől sugárzó ábrázattal forgatta meg puczrát saját tengelye körül szédítő gyorsasággal 7-szer egymás után. Apró Gazsi rövid láb szarait oly ideges gyorsasággal kapkodta fel a földről, mintha izzó vassal sütögették volna talpát. He he-he Kádi a kádi szobában le fül sétálva mosolyogva dörzsölte kezeit, közbe-közbe megveregette az egybe gyült locamelegítő vállait mondván: He he he! ugye hogy kiszekiroztuk. Karvaly Tóni fénylő szeméit kaján örömmel forgatta üregeiben, hajszára kauyarított nyakát egyenesre hirtelen nevetett, kaczagott, röhögött, és rádásul három öreg koldus asszonyt kilökött. Csavarnok ur sajt-alaku phyziniskája is ragyogott az örömtől, ajkait összeszorítva mosolygott. Ihaj csuhaj! Hegyen-völgyön lakodalom. Eljünk, éljünk és éljenek. Vivát! Heuréka! Csokjasa; győztünk. Lektüszönt Réti! Éljen! He he he! Nagy volt az öröm a mungók táborában. Valóságos „őrült dervis“ táncot jártak azon boldog tudatban, hogy Réti Ferencz főszolgabiro ur beadta lemondását.

Éppen a mozsarakat töltötték meg, hogy 12 lövéssel adjanak kifejezést a nagy ünnepélynek. Éppen megérkezett Vizesürge Rókus 2 drb. kopott Hock zászlóval, (csak ennyit birtak össze szerezni 500 közül) midőn lehorgasztott koponyával belépett az ajtón kopogtatás nélkül Palkó. Mindenki felé fordult mert ez idő szerint ő az, aki befentes a felsőbb körökbe. Uraim! kezdé, ne bolonduljatok! Türtöztessétek üdv rivalgásokat. Az egész hir merő kohlomány. Egy szó sem igaz az egészről! Sohya Gyula koholta az egészet, hogy bennünket felültesen. Ezt a kijelentést általános halál horgés követte. Mindnyájan meghaltak. De mielőtt kileheltek volna lelköket Palit kidobattak.

— Vadászat. A f. hó 5-én a helybeli „vadásztársulat“ a kilenczesi pusztában. körvadászatot rendezett. A vadászat 11 nyulat löttek. A vadászat után a „Pannonia“ szállodában gyűltek össze a nimródok, hol pompás vadász ebéddel várták őket. A társaság éjjel felé oszlott szét.

— Nyilvános számadás. A folyó évi november hó 10. napján, néhai való Bogyó Mihály ur sirkövének beszerzésére rendezett mulatság anyagi jövedelméről a következőkben van szerencsém beszámolni:

I. Bevétel:

Belépti díjakból	113 frt.
Felülfizetésekből	18 frt.
összesen	131 frt.

II. Kiadás:

Teremért	20 frt.
Zeneszeknek	20 frt.
Terem festése	6 frt.
Apró kiadások	2 frt 63 kr.
összesen	48 frt 63 kr.

Maradt ezek szerint a fenti célra fordítandó tiszta jövedelem 82 frt 37 kr, a mely összeg a csongrádvárosi takarékpénztár x. sz. betéti könyvecskéjére gyümölcsözőleg lett elhelyezve. Csongrádon, 1894 évi december 6. Tasnády Imre rendező bizottsági elnök.

— A nemzetközi közegészségügyi és demográfiai kongressussal kapcsolatos kiállítás Dr. Wekerle és Hyeronimi miniszterek Keleti J. kötszer és orvosi műszergyáros kiállítását is megtekintették és a cég gyártmányairól dicsérő és elismerő hangon nyilatkoztak.

Szerkesztői üzenet.

Kiváncsi kis lány. „Japetus“ álnév alatt lapunkban Tasnády Imre dr. közigazgatási gyakornok szokott tárczákat közölni.

Felőlős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

Kiadólap tulajdonos: SCHWARCZ SÁNDOR.

Nyiltér.
1893—94-iki

TERMELÉSI ÉVAD

Budapest vidéki

m. kir. pénzügyigazgatóság.

67642.
X. 1894.

GR. KEGLEVICH ISTVAN UTÓDAI

budafoki cognac és borszeszgyárosok
üzéinek.

Kérelmére a budafoki cognacgyárban az 1893—94. termelési évadban feldolgozott bormennyiségről és a fizetett szeszadóról szerkesztett kimutatás mellékelve kiadatik.

Budapest. 1894. aug. 14.

Fináczy m. p.

Kimutatás.

A Budafokon levő Gróf Keglevich István utódai cognacgyára által az 1893—94. termelési évadban feldolgozott bormennyiség:

összegezve? **1,195,780 liter.**

ezután fizetett termelési adó

összegezve: **12555 frt 69 kr.**

Budafokon, M. kir. pénzügyőri szakasz
1894. aug. 9.

Gurszky Rezső m. p.
szemlélsz.

Nyilvánosság elé csakis mi hoztunk tevékenységünkről hivatalos adatokat. ezzel ismételtén bizonyítékát akaruk adni ama körülménynek, hogy cognacunk megbízhatóság tekintetében felül mul minden más gyártmányt.

Tekintetbe véve, hogy gyárunk 1882-ben alapított és az

- * és ** cognac 1885 és 1886-ban
- *** " 1888-ban
- **** " 1891-ben

hozott általunk forgalomba, méltányos ama bizalom, mely gyártmányunkban helyeztetik, A fentiek által bizonyítékát adjuk mily kiváló szoliditással dolgozik gyárunk, és elvárjuk, hogy a fogyasztó közönség, mely

MEGBIZHATÓ ES KIVALÓ

jó cognacra súlyt fektet; a kizárólag diszoklevelekkel kitüntetve és mindenütt kapható

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN
cognac-ot

fogja vásárolni.

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
promotóri cognac és borszeszgyár
igazgatósága

GUMMI!

Valódi párisi különlegességek! F. Bergu-
rand-fils párisi gyárából. Gummi és halhólyag
jótállás mellett tucatonként 1, 2, 4, 5 és 6 frt.
— C aottes americains tucatonként 3 4 és 9 frt
gyűjtemény uraknak 3—10 frtig. — Eredeti pe-
sarium oclusivum Meusiuga tanár szerint 1 80 —
5,80 fr.

Újdonság! Minden hölgynek nélkülözhetlen a „Diana-öv”
2 50—5 frtig. — Betegápolási cikkek gyári ára-
kon 10 frtuyi megrendelésnél 10 százalék árked-
vezmény Megrendelés pontosan diszcreten esz-
közöltetnek.

KELETI J.

es és kir. szab sérvkötő gyártója
BUDAPEST IV, Koronaherczeg-nteza 17 sz.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

A nagy Kraach!

New-York és London nem kimélték az európai szárazföldet s ennek következtén egy nagy ezüstáru gyár indítatva érezte magát az egész készletet egy igen csekély árért áruba bocsátani. Küldünk tehát bárkinek 6 frt 60 krért u. m.

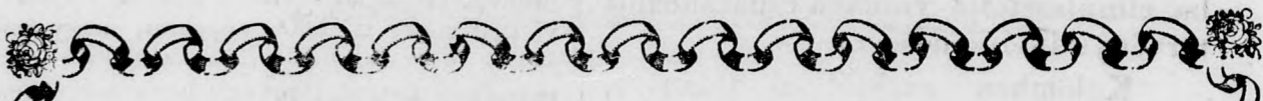
- 6 drb legfinomabb asztali kést angol pengével
- 6 drb am. patent ezüst villát egy darabból.
- 6 drb am. patent ezüst kanalat,
- 12 drb am. patent ezüst kávék kanalat
- 1 drb am. patent ezüst levesmerőt,
- 1 drb am. patent ezüst kávék kanalat,
- 2 drb. am. patent ezüst tojás tartó,
- 6 drb angol viktoría tálcza,
- 2 drb meglepő szép gyertyatartó.
- 1 drb thea szűrő,
- 1 drb legfinomabb czukorszóró.

44 drb. összesen csak 6. 60 kr.

A fenti 44 drb tárgy ezelőtt 40 frt volt és most csak 6. 60 krért kapható. — Az amerikai ezüst teljesen fehér marad 35 évig melyért kezesség nyujtatik. Legnagyobb bizonyítéka annak, hogy a fenti hirdetés nem

Szedelgésen alapul!

kötelezem magam ezennel nyil-
vánosan arra, hogy ha valakinek az áru

Több ezer elismerő nyilatkozat

Gróf Esterházy Géza-féle

cognacgyár részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Teljesen befizetett részvénytőke 640,000 korona.
az osztrák magyar birodalom egyik legnagyobb cog-
nacgyára.

A destilláló gépek évenkénti feldolgozás képessége

1 millió 752 ezer liter bor
ESTERHÁZY COGNAC

tiszta borból idegen anyagok hozzákeverése nélkül ké-
szült és ezért az orvosi czéloknek megfelel.

Legelőkelőbb orvosi tekintélyektől ajánlva.

FÖRAKTAR SCONGRADON:

Bagossy József urnál. 20—20

Diszoklevél aranyérem és diszkereszttel kitüntetve

